

Het nieuwe kennistrefpunt van de glastuinbouw

De nieuwste kennis voor de praktijk

Sjaak Bakker voor de nieuwe onderzoekskassen in Bleiswijk: "De ontwikkeling van concepten en de vraag hoe ondernemers nieuwe en bestaande systemen maximaal kunnen benutten, is een belangrijke voor ons geworden".

Vorbij is de tijd van PPO Aalsmeer voor de sierteelt en PPO Naaldwijk voor de voedingstuinbouw. Voortaan is het alleen nog 'Bleiswijk'. Want daar zal vanaf begin 2007 de Business Unit Glastuinbouw van Wageningen UR in bedrijf zijn. De concentratie van kennis zal de glastuinbouw ten goede komen. Met 'Aalsmeer' en 'Naaldwijk' is ook het oude proefstation verdwenen. Ervoor in de plaats komt Wageningen UR Glastuinbouw, een markt- en klantgedreven kennis- en adviesorganisatie.

TEKST EN BEELD: JOS BEZEMER

Sinds enkele maanden geeft Sjaak Bakker leiding aan de nieuw opgerichte business unit van Wageningen Universiteit en Research Center. De samenvoeging van verschillende afdelingen in Bleiswijk noemt hij een logische stap. "Vroeger was er een groot aantal locaties. Dat was al teruggebracht tot twee, Naaldwijk en Aalsmeer. Naarmate we op deze twee plaatsen steeds meer generiek onderzoek deden, werd hun samenwerking intenser en groeide de behoefte aan kasfaciliteiten die we flexibeler kunnen gebruiken. Het was niet meer dan logisch om bij elkaar te gaan zitten. Het nieuwe tuinbouwge-

generiek —
onderzoek

bied in Bleiswijk bood de kans om een geheel nieuwe faciliteit te bouwen."

Grotere en kleinere afdelingen

Aan het onderzoekscentrum in Bleiswijk wordt hard gewerkt. De onderzoekers beschikken straks over drie kassen met samen 78 onderzoeksafdelingen. Die meten minimaal 12 m² en maximaal 144 m². "In de grootste afdelingen kunnen we bijvoorbeeld teelt- en klimaateffecten op een gewas wetenschappelijk betrouwbaar meten. De kleinere afdelingen zijn onder meer speciaal uitgerust voor onderzoek naar gewasgezondheid", legt Bakker uit.

Het geheel is geschikt voor groenten, bloemen en potplanten en er kan niet alleen op substraat, maar ook in de grond worden geteeld. Ook zijn er gesloten afdelingen en afdelingen die gekoeld kunnen worden, tot 700 Watt/m². Installaties en apparatuur zijn ondergebracht in semi-corridors, waardoor elke afdeling 'netto' beschikbaar is voor onderzoek.

— gesloten
afdelingen

Van generiek naar toegepast

Wageningen UR Glastuinbouw wordt het nieuwe kennistrefpunt van de glastuinbouw. Als de unit in bedrijf is, zijn behalve de PPO-medewerkers ook de medewerkers van de groepen Cropping Systems en Greenhouse Technology van PRI (Plant Research International) in Wageningen opgegaan in de nieuwe organisatie.

"Hierdoor ontstaat nog meer interactie tussen de praktijkgerichte PPO-onderzoekers en de gewasfysiologische en technische onderzoekers van PRI. Daardoor kunnen we voortaan sneller de combinatie maken tussen toegepast en generiek onderzoek. Generiek onderzoek betreft vragen als: hoe werkt licht op de plant in? Hoe werkt de fotosynthese? Of hoe vindt transport in de plant plaats? Daarbij kij-

— meer
interactie

in Bleiswijk beter toegankelijk

ken we naar het voor alle gewassen relevante grote geheel. De kennis die daaruit komt, maken we vervolgens toepasbaar op het niveau van gewas en tuinbouwbedrijf.”

Conceptontwikkelaars

Met nog een voorbeeld illustreert Bakker de aanpak van de nieuwe organisatie. “Stel er wordt een nieuw en sterk isolerend kasdek ontwikkeld. We kijken dan niet alleen naar wat het qua energiebesparing kan, maar ook wat het kost, de invloed op de gewasproductie, hoe ondernemers ermee zullen omgaan én onder welke voorwaarden het voor hen bedrijfseconomisch interessant kan worden. De ontwikkeling van concepten en de vraag hoe ondernemers nieuwe en bestaande systemen maximaal kunnen benutten, is een belangrijke voor ons geworden. Onze rol in ‘De kas als energiebron’ is daar een heel goed voorbeeld van.”

De praktijk bepaalt in sterke mate het werkterrein. “We richten ons op het tuinbouwproductiebedrijf, en alles net daarvoor en net daarachter. Fundamenteel onderzoek op bijvoorbeeld DNA-niveau, ver voor het tuinbouwbedrijf, of grote onderzoeken naar het gedrag van consumenten, ver achter het tuinbouwbedrijf, zijn niet ons werkterrein. Maar de Nederlandse glastuinbouw kan nadrukkelijk wel met dergelijke vragen bij ons terecht. Wij zorgen dan dat de beste onderzoeksgroepen van Wageningen UR op de vraag gezet worden.”

Efficiënt en effectief

De nieuwe business unit afficheert zich nadrukkelijk ook als adviseur. “Opdrachtgevers die met een vraag of een probleem bij ons komen, hebben zelf soms vastomlijnde ideeën hoe het onderzoek zou moeten plaatsvinden. Maar er kunnen betere alternatieven zijn. Ons streven is dat elk onderzoek efficiënt en effectief is: het moet voor de opdrachtgever binnen de beschikbare tijd de maximale hoeveelheid bruikbare informatie opleveren, voor de best mogelijke prijs.”

“Met elke opdrachtgever gaan we in gesprek om dit voor elkaar te krijgen, waarbij hij van ons dus weerwoord en advies kan verwachten. Ook tijdens de uitvoering van de opdrachten onderhouden we intensief contact met de opdrachtgevers

De onderzoekers beschikken straks over drie kassen met samen 78 onderzoeksafdelingen. Die meten minimaal 12 m² en maximaal 144 m².

zodat we indien nodig de zaken tijdig kunnen bijsturen. Daar maken we veel werk van”, aldus Bakker.

Virtueel en fysiek

Ook aan de distributie van nieuwe kennis verandert het een en ander. De bestaande kanalen (zoals publicaties in de vakbladen) blijven gehandhaafd. Maar er komen zeker meer websites over afzonderlijke projecten, zoals Synergie, Kijkmijnbedrijf, Energiek 2020 en Telen met Toekomst. De nieuwe business unit gaat ook in zijn functie van ‘kennistrefpunt’ het onderwijs nadrukkelijker opzoeken. “Daar zitten de ondernemers van straks. Desgewenst kunnen wij samen met de scholen projecten opzetten en zorgen voor gespecialiseerde gastdocenten.”

Tot slot de fysieke ‘kennisstraat’. In het nog te bouwen kantoor kunnen ook andere kennisorganisaties een plaats krijgen, elkaar vinden en samenwerken. Achter het complex is ruimte gereserveerd voor de bouw van de winnende concepten van de aan ‘De kas als energiebron’ verbonden prijsvraag en ernaast verrijst het Improvement

Centre, een onderneming die onderzoekskassen exploiteert en aanbiedt. De ruimten daar zijn groter, tot 1.000 m². Ook PPO kan daarvan gebruik maken voor proeven, die een groter aantal meters vragen. “Alles bij elkaar is de kennis zowel virtueel als fysiek voortaan beter toegankelijk”, besluit Bakker. “De ligging vrijwel naast de afslag ‘Bleiswijk’ aan de A12 is natuurlijk ook gunstig.”

Wageningen UR Glastuinbouw in Bleiswijk wordt het nieuwe kennistrefpunt van de glastuinbouw. De nieuwe unit van de Wageningse universiteit zal sneller combinaties maken tussen toegepast en generiek onderzoek. De organisatie beperkt het werkterrein tot vooral het primaire glastuinbouwbedrijf. De ontwikkeling van concepten en de vraag hoe ondernemers nieuwe en bestaande systemen maximaal kunnen benutten, staat centraal in de benadering van de markt.

SAMENVATTING

toepasbare —
kennis

werkterrein —

ook adviseur —

beter
toegankelijk